

NOTAT

Finanstilsynet

25. januar 2011

Redegørelse om inspektion i Danske Bank A/S (IRB-området)

Indledning

Finanstilsynet var i september 2010 på inspektion i Danske Bank A/S. Inspektionen blev efterfulgt af nogle møder med banken. Inspektionen var en funktionsundersøgelse, det vil sige en undersøgelse af et eller flere udvalgte områder. På inspektionen gennemgik Finanstilsynet sammen med tilsynsmyndighederne fra Finland, Sverige og Norge dele af bankens anvendelse af interne ratingbaserede modeller (IRB-modeller) til solvensformål.

Denne redegørelse offentliggøres efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle virksomheders pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af instituttet.

Sammenfatning og risikovurdering

Banken fik ultimo 2007 Finanstilsynets godkendelse til at anvende IRB-metoden til at opgøre sin kreditrisiko til kapitaldækningsformål.

De modeller, som banken oprindeligt fik godkendt, var udviklet under gunstige konjunkturer. Erfaringerne fra krisen har imidlertid vist, at bankens modeller ligesom andre IRB institutters modeller ikke fungerer hensigtsmæssigt, når konjunkturerne ændrer sig hurtigt og kraftigt, som det har været tilfældet i de seneste år.

Et væsentligt element i IRB-metoden er bankens egne beregninger af sandsynligheden for, at kunder misligholder deres forpligtelser overfor banken. Banken opererer med forskellige estimater af disse sandsynligheder til forskellige formål.

Til brug for beregning af det lovpligtige minimumskapitalkrav anvender banken således estimater, som skal afspejle den langsigtede risiko og dermed

så vidt muligt være konjunkturneutrale. Modellerne har dog ikke fungeret godt i forbindelse med det kraftige konjunkturomslag. Særligt har estimererne vist sig at svinge mere, end hvad man kan forvente af konjunkturneutrale estimer. Finanstilsynet har derfor givet banken påbud om at sikre, at modellerne har en god forudsigelsesevne, og at kapitalkravet ikke bliver misvisende som følge af brug af modellerne.

Til den interne risikostyring anvender banken estimer, som skal afspejle den aktuelle risiko og dermed være konjunkturfølsomme. Krisen har også afsløret svagheder i disse modeller. Modellerne har reageret langsomt på de ændrede konjunkturer, og særligt modellerne for større erhvervs kunder har kraftigt undervurderet omfanget af kundernes misligholdelser.

Banken er i vid udstrækning selv opmærksom på problemerne og har iværksat tiltag til at imødegå dem. Bankens har for eksempel indført et tillæg til estimerne, som anvendes, når modellerne undervurderer omfanget af misligholdelser. Finanstilsynet har dog givet banken et påbud om at opjustere selve estimerne i stedet for at anvende tillæg for modeller, der vedvarende har undervurderet omfanget af misligholdelser. Samtidig er det vigtigt, at banken fortsat arbejder på at sikre, at modellerne fungerer hensigtsmæssigt under både gode og dårlige konjunkturer.

Desuden har Finanstilsynet givet banken påbud om at tilrette sine retningslinjer for anvendelsen af ovennævnte tillæg således, at bankens fremgangsmåde er fuldt dokumenteret og således, at der er mindre plads til subjektivt skøn.

Et andet væsentligt element i IRB-metoden er bankens interne beregninger af, hvor meget den må forvente at tabe på misligholdte lån. Finanstilsynet har konstateret, at disse beregninger har resulteret i for lave estimer. Det skyldes, at banken har et stort antal kunder med overtræk eller restancer i længere tid, uden at kunderne er i reelle økonomiske vanskeligheder. Alligevel er mange af disse kunder i bankens beregninger behandlet som om, de faktisk var i økonomiske vanskeligheder. Bankens vil typisk ikke få tab på sådanne kunder. Derfor vil beregninger af tab på misligholdte lån resultere i for lave estimer, når der i beregningerne indgår lån til kunder, der ikke er i reelle økonomiske vanskeligheder.

Det skal bemærkes, at andre af bankens beregninger er mere forsigtige, fordi der indgår kunder uden reelle økonomiske vanskeligheder. Dette kan dog ikke opveje, at de forventede tab på misligholdte lån alt andet lige bliver opgjort for lavt.

Finanstilsynet har givet banken påbud om at tilpasse sine estimer, så lån til kunder uden reelle økonomiske vanskeligheder holdes ude af beregningerne. Samtidig indikerer de mange overtræk og restancer for relativt gode

kunder et behov for opstramning i visse kreditprocesser. Finanstilsynet har derfor også givet banken påbud om at foretage en analyse af området og iværksætte tiltag for at reducere omfanget af misligholdelser, der ikke er reelle.

Bankens størrelse og antallet af markeder, hvor banken har aktiviteter, medfører, at bankens IRB-system er mere komplekst, end det ses i andre danske penge- og realkreditinstitutter, som anvender IRB-metoden.

Det er Finanstilsynets vurdering, at banken besidder de nødvendige kompetencer på IRB-området, og at banken har en god løbende overvågning på området.

Finanstilsynet finder, at omfanget af løbende ændringer af bankens IRB-modeller er stort, hvilket øger kompleksiteten og mindsker kontinuiteten og stabiliteten. Tilsynet anerkender dog, at der løbende vil være behov for forbedringer og nye modeller.

Banken har planlagt en række ændringer, der vil adressere de problemer, som Finanstilsynet har konstateret. Samlet set vurderer Finanstilsynet dog, at usikkerheden forbundet med anvendelsen af IRB-metoden har vist sig at være større end hidtil antaget. Finanstilsynet har derfor påbudt banken, at den i sin opgørelse af solvensbehovet skal tage højde for den øgede usikkerhed.

Banken har i sin opgørelse af solvensbehovet pr. 31. december 2010 afsat kapital til at dække usikkerhed. Solvensbehovet udgør således 90 mia. kr. svarende til 10,7 %, og bankens faktiske solvens udgør 17,7 %. Finanstilsynet vurderer, at der hermed er taget højde for de risici, der blev konstateret ved undersøgelsen.